

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๖

ครั้งที่ ๕/๒๔๔๖ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๑

วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๖

๑. เรื่องแจ้งข้อหาประทุษร้าย

นายสนั่น อรรถศักดิ์มนตรี โคฉิ่งนกกกรรม เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์

๒๔๔๖

๑๔๔

๒. กระทุ้งถาม

(๑) เรื่อง ประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดและดูแล

พ.ศ. ๒๔๔๔ ของ ร.ศ. ๖๐๓ รัตนโกสินทร์ (พิทล.)

๑๔๔

(๒) เรื่อง การช่วยเหลือราษฎรอื่นเกี่ยวกับวิธีเลือกตั้ง

ผู้แทนราษฎร ของ นายสุวิชัย พันธะเศรษฐ (เชียงใหม่)

๓. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอ
บางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการ
การสามัญ ชุดที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระ
ที่ ๒ และที่ ๓

๔. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบาง
เขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการ
สามัญ ชุดที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระ
ที่ ๒ และที่ ๓

๕. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบาง
เขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการ
สามัญ ชุดที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระ
ที่ ๒ และที่ ๓

๖. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบาง
กะปิ จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการ
สามัญ ชุดที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระ
ที่ ๒ และที่ ๓

๗. ร่างพระราชบัญญัติขนานการเพื่อการสหกรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๖
ของรัฐบาล

๘. ร่างพระราชบัญญัติการสวนควัวและการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์
แห่งควัวเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ ของรัฐบาล

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕/๒๔๔๖ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๑
วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๔๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๒๒ คนเป็นองค์ประชุมแล้ว
ฉันขอเปิดประชุมต่อไป ฉันมีเรื่องที่จะแจ้งให้ท่านทราบด้วยความเสียใจเรื่องหนึ่ง
คือ นายสนั่น ขรรค์ศักดิ์มนตรี เคยเป็นประธานของสภานี้ ได้สิ้นชีพไปเมื่อวันจันทร์
นี้ และตามประเพณีสำหรับผู้ที่เคยทำประโยชน์ให้แก่สภา เคยไว้อาลัยหนึ่งนาที
เพราะฉะนั้นในโลกานี้ ฉันขอเชิญชวนท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ยืนขึ้นไว้อาลัย
แก่ผู้ที่ล่วงลับไป เป็นเวลาหนึ่งนาที

ที่ประชุมยืนขึ้นไว้อาลัยเป็นเวลาหนึ่งนาที

ประธานสภาฯ : ในวาระต่อไปกระผมของ ร.ค. ถัด รัตนพันธ์ เรื่อง
ประกาศใช้พระราชบัญญัติคืนนาและคูนฯ พ.ศ. ๒๔๔๔

ร.ค. ถัด รัตนพันธ์ (พิทลุง) : ฉันขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรธิการดังต่อไปนี้ พระราชบัญญัติคืนนาและคูนฯ พุทธศักราช ๒๔๔๔
ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้เป็นกฎหมายแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๔๔๔
แต่ในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติไว้ว่า "จะให้มีคัมโปในท้องที่ใดให้
ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา" นับตั้งแต่วันที่ได้ออกกฎหมายนั้นมาจนบัดนี้
เป็นเวลาหนึ่งปีกว่าแล้ว ก็ยังหาปรากฏว่าใครมีพระราชกฤษฎีกาบังคับให้ใช้ในท้องที่
ใดไม่ และโดยที่การดำเนินการในส่วน ซึ่งไม่เคยมีการขอประทาน เช่น ภาคปักษ์
ใต้ และโดยเฉพาะจังหวัดที่ทุ่งซึ่งพอเมืองมีอาชีพในการทำนาเป็นสิ่งสำคัญ ต้อง
การให้ใช้พระราชบัญญัติคืนนาและคูนนานั้นมาก จึงอยากทราบว่าที่ปล่อยให้ล่าช้า
มิได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาบังคับให้ใช้นั้น เพราะเหตุใด และจะประกาศบังคับให้
ใช้ในเร็ววันนี้ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

นายอุทัย แสงมณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอทูลเกล้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และสุจริตใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และจะประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดี และจะปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และสุจริตใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และจะปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และสุจริตใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ร.ศ. ถึก รัตนพันธ์ (พิบูลย์) : ฉันขอซักถามเรื่องอยู่การเรียกร่องเข้ามาเป็นทหาร แต่การเกณฑ์เป็นสิ่งสำคัญเหมือนกัน ถ้าไม่มีเกณฑ์แล้ว การเป็นทหารก็ทำหน้าที่ทหารให้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าประกาศไว้ในเร็ววันนี้จะได้อะไร โดยไม่ต้องมีจังหวัดขอเข้ามา คือไม่จำเป็นจะต้องอ้างไปว่าให้จังหวัดขอเข้ามา เมื่อกระทรวงเห็นสมควรก็ประกาศเลยทีเดียว

นายอุทัย แสงมณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : ได้ตอบแล้วว่า การเกิดครอบครัวเป็นการทั่วไป แต่ถ้าหากว่าแห่งใดถือว่าไม่เป็นครอบครัว จังหวัดนั้นก็ขอมาเป็นจังหวัด ๆ ไปได้

ประชาชนสภา ฯ : กระหุกออกไปของนายปรีชญ์ แก้วปลั่ง ขอเลื่อนไปก่อน กระหุกออกไปของนายพัน สุพรรณสาร เรื่องงานทุ่งข้าวขาดแคลน

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : กระหุกเรื่องงานนี้เวลาได้ดวงเลขมาแล้ว ฉันขอถอน

ประชาชนสภา ฯ : กระหุกออกไปของนายสว่าง สนิทพันธ์ เรื่องน้ำท่วมข้าวในนารามบุรี

นายสว่าง สนิทพันธ์ (สุพรรณบุรี) : เรื่องนี้ฉันได้ตั้งกระหุกถามไว้หลายเดือนแล้ว และเหตุการณ์ก็ไต่ถามกันไปแล้ว เพราะฉะนั้นขอถอน

ประชาชนสภา ฯ : กระหุกออกไปของนายสุวิชัย พันธเศรษฐ เรื่องการช่วยเหลือราษฎรอันเกี่ยวกับวิธีเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) : ฉันขอตั้งกระหุกถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังนี้ การอบรมใหญ่มีสิทธิออกเสียงให้เขาใจวิธีปดิมัน

กิติ การชักชวนใหม่มาลงคะแนนกิติ ทางรัฐบาลจะมีทางช่วยเหลือประการใดบ้าง เพราะราษฎรตามชนบทอื่นห่างไกลจากเมืองมักถูกขู่เข็ญหลอกลวงในเรื่องจะใคร่มี โฆษเพราะการบิณฑิครบิต หรือการพุกออกความเห็นการลงคะแนนเลือกตั้งเป็นต้น

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า เรื่องการช่วยเหลือราษฎรอื่นเกี่ยวกับวิธีเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เป็นต้นว่า วิธีการบิณฑิครบิต หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนกิติ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการอยู่แล้วดังนี้ คือ ๑. ให้เจ้าหน้าที่ประชุมอบรมราษฎรตามท้องที่ต่าง ๆ ชักชวนใหม่มาใช้สิทธิเลือกตั้งและชี้แจงให้เข้าใจวิธีปฏิบัติในเรื่องการใช้สิทธินั้น รวมทั้งวิธีบิณฑิครบิต ๒. การอบรมกำนันผู้ใหญ่บ้านและครูประชาบาล เพื่อให้ไปชี้แจงแก่ราษฎรให้เข้าใจถึงวิธีเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง ๓. ก่อนวันเลือกตั้ง คณะกรรมการอำเภอจะบิณฑิครเลือกตั้งตัวอย่างและเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งตัวอย่างแสดงไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ และที่ซึ่งบิณฑิครายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแห่ง ๔. ในวันที่เลือกตั้ง ถ้ามีผู้ใดสงสัย กรรมการตรวจคะแนนก็จะชี้แจงให้ทราบอีกด้วย

นายสุวิทย์ พันธุเศรษฐ (เชียงใหม่) : ฉันทขอทราบว่าจะลดจากกรณี ที่จำนวนเวลาเลือกตั้งได้มีการชี้แจงแล้ว ในเวลาปกติถ้ามีโอกาส เช่นกรรมการอำเภอออกไปตามท้องที่จะช่วยเหลือให้ความเข้าใจ หรือชี้แจงถึงความจำเป็นในการที่มาออกเสียงนั้นจะเป็นไปหรือไม่

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ในเรื่องการประชุมชี้แจงราษฎรทุกอำเภอก็มีอยู่เสมอ ถ้าเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เราใจว่าในจังหวัดใดถ้ามีการเลือกตั้งก็ให้มีการประชุมชี้แจงอยู่เสมอ เข้าใจว่าจังหวัดอื่น ๆ ก็ได้มีการประชุมชี้แจงในเรื่องเปิดการออกเสียงนี้ด้วยเหมือนกัน

ประธานสภา : หมควาระกระทู๋ต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งคณะกรรมการสามัญผู้คดี ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อพิจารณาในวาระ

ที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้สมาชิกอ่าน

ประธานสภา ฯ : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่
อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ค่าปรารถน ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ มีการแก้ไขเล็กน้อย โดยกรรมการ
มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข แฉกที่และบัญชีท้ายพระราช
บัญญัติไม่มีการแก้ไข

ประธานสภา ฯ : หมทวาระที่ ๒ แล้ว ขอให้พิจารณาในวาระ
ที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกใช้เป็นกฎหมายได้ขอได้โปรดยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ออกใช้เป็นกฎหมายได้
ในวาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ใน
ท้องที่อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการ
สามัญ ชุดที่ ๑ พิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้
ให้สมาชิกอ่าน

ประธานสภา ฯ : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่
อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๘๖ ค่าปรารถน ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข แฉกที่และบัญชีท้ายพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภา ฯ : หมทวาระที่ ๒ แล้ว ขอให้พิจารณาในวาระที่ ๓
ต่อไป ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรด
ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ออกใช้เป็นกฎหมายได้
ในวาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ใน

ห้องที่อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๔๒ ซึ่งคณะกรรมการจัดการ
สามัญ บุคที่ • พิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้เลขาธิการ
พิจารณาน

เลขาธิการสภา ฯ : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในห้องที่
อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๔๒ คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข แยกที่และมีผู้ทนายพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข
ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภา ฯ : หมวดวาระที่ ๒ แล้ว ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอให้ไปร
กขมข้อขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกใช้เป็นกฎหมาย
ได้

ในวาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ใน
ห้องที่อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๔๒ ซึ่งคณะกรรมการจัดการ
สามัญ บุคที่ • พิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้เลขาธิการ
พิจารณาน

เลขาธิการสภา ฯ : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในห้องที่
อำเภอบางกะปิ จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๔๒ คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข แยกที่และมีผู้ทนายพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข
ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภา ฯ : หมวดวาระที่ ๒ แล้ว ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอให้ไปร
กขมข้อขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกใช้เป็น
กฎหมายได้

ในวาระต่อไป ขอให้พิจารณาพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการสหกรณ์
พุทธศักราช ๒๔๘๖ ของรัฐบาล

(สำหรับ)

มติที่กษลัทธิการและเทศน

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการสหกรณ์

พุทธศักราช ๒๔๘๖

หลักการ

เพื่อจัดตั้งธนาคารสำหรับทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งการเงินของสหกรณ์

เหตุผล

เนื่องจากการหาทุนให้สหกรณ์กู้ยืมเพื่อที่ทางการ ได้จัดทำอยู่โดยกระทรวง
การคลัง ได้มอบหมายให้สำนักงานธนาคารชาติไทยมีหน้าที่ประกอบธุรกิจทั้งปวง
เกี่ยวกับการจำหน่ายพันธบัตรเงินกู้เพื่อสหกรณ์ พ.ศ. ๒๔๘๑ จำนวน ๒๐ ล้านบาท
และกรมสหกรณ์มีหน้าที่จัดการและควบคุมดูแลเงินทุนที่สหกรณ์กู้ไปนั้น ยังไม่
สะดวกและเหมาะสมกับภาวะการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ โดยเฉพาะคือ
เศรษฐกิจจากพันธบัตรเงินกู้ดังกล่าวนี้ ยังไม่หมุนเวียนไปรวดเร็วเพียงพอ ซึ่งเป็น
กรณีที่น่าจะทำให้การจัดการเงินกู้รายนี้เสียของเปล่าเสียได้ และทำให้การรักษาย
งานสหกรณ์ไม่ก้าวหน้าไปได้เท่าที่ควร เพื่อนักโซอุปสรรคเหล่านี้ จึงสมควรจัด
ตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้นสำหรับทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งการเงินของสหกรณ์
และให้เป็นสื่อที่เหมาะสมยิ่งขึ้นระหว่างเจ้าของทุนและสหกรณ์ อันเป็นทางส่งเสริม
การรักษายงานสหกรณ์ให้ก้าวหน้าออกไปโดยรวดเร็วได้ และเพื่อความเหมาะสม

สมณการดำเนนกิจการงานของธนาคารเพื่อการสหกรณ์โดยเฉพาะ
พระราชบัญญัติจัดตั้งธนาคาร^๑นั้น
จึงตรา

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติ
ธนาคารเพื่อการสหกรณ์
พุทธศักราช ๒๔๘๖

.....
.....
.....
.....

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์
ในราชอาณาจักร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการ
สหกรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๖"

มาตรา ๒ ให้ไร้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
คนไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารเพื่อการสหกรณ์
มาตรา ๔ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้น เรียกว่า "ธนาคารเพื่อการสหกรณ์"

มีอำนาจหน้าที่ประกอบธุรกิจอันพึงเป็นงานธนาคารตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการสหกรณ์

มาตรา ๕ ให้ธนาคารเพื่อการสหกรณ์เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๖ ให้กำหนดทุนของธนาคารเพื่อการสหกรณ์เป็นจำนวนสิบล้านบาท แบ่งออกเป็นหุ้นหนึ่งแสนหุ้น มีมูลค่ากำหนดหุ้นละหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๗ ให้สหกรณ์ทุกสหกรณ์ถือหุ้นในธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ตามระเบียบและเงื่อนไขซึ่งกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๘ เงินสำรองธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาดทุน และนอกจากนี้จะมีเงินสำรองประเภทอื่นเพื่อความประสงค์และอย่างโดยเฉพาะก็ได้ ตามแต่คณะกรรมการจะตั้งไว้ โดยสะสมขึ้นด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ

มาตรา ๙ เงินสำรองธรรมดาขึ้น ให้สะสมขึ้นด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้าแห่งกำไรสุทธิ ภายหลังจากที่ได้คืนเงินไปแล้วสำหรับรายจ่ายซึ่งนายธนาคารยอมกันไว้จ่ายตามปกติ และสำหรับการอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา ๑๐ ให้ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ในพระนคร และจะตั้งสาขาหรือตัวแทนอื่น ที่อื่นใดในราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการอื่นประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และกรรมการอีกห้าราย เป็นผู้ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารเพื่อการสหกรณ์

ให้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการเป็นประธานและรองประธานแห่งคณะกรรมการโดยตำแหน่งตามลำดับ

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้บัญชาการ และนายทะเบียนสหกรณ์เป็นรองผู้บัญชาการโดยตำแหน่ง

ส่วนกรรมการอื่นใหญ่ถือหุ้นประชุมกับเลือกตั้งอื่น และให้อยู่ในตำแหน่งนี้ กำหนดเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓ การกำหนดกิจการทั้งปวงที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

กล่าวโดยเจตาะ พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) กิจการในหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
- (๒) ขูระกิจประเภทต่าง ๆ ที่อนุญาตให้ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ประกอบได้
- (๓) ขูระกิจประเภทต่าง ๆ ที่ห้ามมิให้ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ประกอบ
- (๔) อำนาจและหน้าที่ของผู้จัดการ
- (๕) อำนาจและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีที่คณะกรรมการเลือกตั้งขึ้น
- (๖) ระเบียบการเกี่ยวกับการถือหุ้นและการโอนหุ้น
- (๗) สิทธิของผู้ถือหุ้น
- (๘) ระเบียบการเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้น
- (๙) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน
- (๑๐) การแบ่งกำไร และเงินปันผล

มาตรา ๑๔ ให้ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ภาษีโรงค้า และภาษีการธนาคารตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๕ การเลิกธนาคารเพื่อการสหกรณ์ จะทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

.....
.....

พล.ร.ท. อิมขุ กุลอนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ พุทธศักราช ๒๕๒๒
โดยมีหลักการว่า เพื่อจัดตั้งธนาคารสำหรับทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งการเงินของ
สหกรณ์

เหตุผลเนื่องจากการหาทุนให้สหกรณ์มีเท่าที่ทางการได้จัดสร้าง โดย
กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้สำนักงานธนาคารชาติไทยมีหน้าที่ประกอบธุรกิจ
ทั้งช่วงเกี่ยวกับการจำหน่ายพันธบัตรเงินกู้เพื่อการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จำนวน
๒๐ ล้านบาท และกรมสหกรณ์มีหน้าที่จัดการและควบคุมดูแลเงินทุนให้สหกรณ์ไป
นั้น ยังไม่สะดวกและเหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวโดย
เฉพาะคือ เครดิตจากพันธบัตรเงินกู้ดังกล่าวนี้ ยังไม่หมุนเวียนได้รวดเร็วเพียงพอ
ซึ่งเป็นกรณีที่ทำให้การจัดการเงินทุนรายนี้เปลี่ยนแปลงได้ และทำให้การ
จัดขยายงานสหกรณ์ไม่ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร เพื่อแก้ไขอุปสรรคเหล่านี้ จึง
สมควรจัดตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้นสำหรับทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง แห่งการเงิน
ของสหกรณ์ และให้เป็นผู้ที่เหมาะสมยิ่งขึ้นระหว่างเจ้าของทุนและสหกรณ์อื่นเป็น
ทางส่งเสริมการจัดขยายงานสหกรณ์ให้กว้างขวางออกไปโดยรวดเร็ว และ
เพื่อความเหมาะสมแก่การดำเนินงานของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ นี้โดย
เฉพาะ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มา หวังว่าสภา ฯ นี้คงจะรับหลักการด้วยดี

ร.พ. อุก นิคยสุทธิ (นครราชสีมา) การที่รัฐบาลเสนอร่างพระราช
บัญญัติธนาคารเพื่อการสหกรณ์นั้น ฉันยังไม่มีความเห็นพอคงควน ควบเหตุว่า
เวลานี้เรากำลังมีธนาคารของชาติอยู่แล้ว ธนาคารของชาติเราขอสมัครถึงการ
งานทุกสาขา จะเป็นการสหกรณ์หรืองานอื่นก็ยอมทำได้ เพราะฉะนั้นจึงไม่
จำเป็นที่จะต้องมีธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้นอีก ที่ไม่เหตุผลว่าสามัคคีธรรมธนาคาร
ชาติไทยมีหน้าที่ประกอบธุรกิจทั้งช่วงเกี่ยวกับการจำหน่ายพันธบัตรเงินกู้เพื่อสหกรณ์
เป็นเงินจำนวน ๒๐ ล้านบาท และกรมสหกรณ์มีหน้าที่จัดการและควบคุมดูแลเงิน
ให้สะดวกนั้นยังไม่เหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจนั้น ในปัญหาที่ฉันเห็นว่า
ถ้าหากว่าเราได้แก้ไขให้เปิดสาขาธนาคารของชาติขึ้นตามส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น

ไปแล้ว การเงินของสหกรณ์พวกนั้นก็คงจะเป็นยศสิ้น ดลที่เกิดขึ้นก็คือว่าเรา
 จะโคกกิจการทางสหกรณ์คน โคกกิจการทางการค้าของประชาชนที่อยู่ตามภูมิภาค
 ด้วย การเปิดธนาคารชาติเป็นหน่วย ๆ ตามภูมิภาคที่กล่าวแล้ว ย่อมเกิดข้อ
 ดังกล่าวแล้ว คือเกิดข้อสงสัยสองฝ่ายดังกล่าวนั้น นอกจากนั้นยังทำให้การหมุนเวียน
 ของผลกำไรตามส่วนภูมิภาค ที่ส่งเงินเข้ามาขายในส่วนกลางมีความสะดวกในการ
 โยกย้ายเงิน ดอกเงิน หรือฝากเงิน ทั้งจะทำให้การเงินของประเทศดีขึ้น และ
 ภาครัฐสหกรณ์ก็ขึ้น เมื่อเราได้เปิดสาขาธนาคารชาติตามจังหวัดต่าง ๆ ดังกล่าว
 แล้ว

ในเหตุข้อที่กล่าวมานี้ เราจะเห็นได้ว่าถ้าเรามีธนาคารชาติขึ้น โดยที่มี
 สาขาหน่อกทุกแห่งก็จะทำให้เราไม่เบียดเบียนกันและกันทำให้การเศรษฐกิจของ
 เราดีขึ้น แปลว่าธนาคารชาติทำได้ทั้งสองอย่าง ทั้งสหกรณ์ด้วย การค้าด้วย อย่าง
 นี้เราเรียกว่ากระแสน้ำเดียวขังโคกสองหัว เพราะฉะนั้นมันเห็นว่าควรที่จะตั้ง
 ธนาคารชาติขึ้นทั่วไปดีกว่าที่จะตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ทั่วไปเมื่อเหตุการณ
 ยานเมืองของเราเปลี่ยนแปลงไปโดยรุ่งโรจน์ขึ้น เราจะเสนอพระราชบัญญัติ
 ธนาคารเพื่อการสหกรณ์มากก็ขอจะทำได้

พล.ร.ท. อินทร์ กมนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ความที่ท่านพูดนั้นจะกล่าวเช่นนั้น อันนี้ดีกว่าเขาใจนึกในหลักการเรื่องธนาคารแห่ง
 ประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นเป็นแม่ของธนาคารทั้งหลายทั้ง ๆ ที่
 และมีจุดประสงค์อีกต่างหากไม่ใช่ความที่ท่านกล่าว ความที่ท่านกล่าวนั้นมุ่งหมาย
 ไปในทางความพหุชนมากกว่า ในแง่ของกับธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อ
 ธนาคารแห่งประเทศไทยมีจุดมุ่งหมายไปอีกอย่างหนึ่งแล้ว การที่เราจะเอา
 ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไปรวมด้วยนั้นย่อมไม่ถูกต้องตามหลักการที่รัฐบาลได้วางไว้
 และตามหลักการทั่ว ๆ ไปด้วย

นายพัน สุพรรณษา (พระนครหรือยุชยา)	สำหรับหลักการนั้นไม่
ดีก็ตาม แต่มีความสงสัยในบางกรณีอยู่หลายประการ	ประการแรกในข้อสงสัย
คือสาขา เมื่อสหกรณ์โคกก็เป็นรูปสหกรณ์ขึ้น เช่นนี้แล้ว	ทางรัฐบาลโคกกลางหรือ

ไม่ว่าจะให้ชานาโคคุเงินในอัตราดอกเบี้ยเท่าไร คือถ้ามาจัดในแบบธนาคารแล้ว ธนาคารนี้ก็ไม่ว่าใจจะเป็นรูปบริษัทโดยตรงหรือเป็นรูปที่รัฐบาล กระทำโดยตรง มีครึ่ง ๆ อยู่ คือมีรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการ และมีผู้ถือหุ้นเป็นกรรมการ คือถ้าอ่านทั้งหมดในรูปนี้แล้ว เขาใจว่าเป็นรูปบริษัทเหมือนอย่างธนาคารที่ต่าง ๆ กัน อย่างธรรมดา เพราะฉะนั้นจึงมีความสงสัยว่าเมื่อไปตั้งธนาคารขึ้นแล้ว สหกรณ์ทั้งหลายซึ่งฉันใจว่าคงต้องมากเงินของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ไปทำทุน จึงขอทราบว่าคุณดอกเบี้ยธนาคารจะใหญ่ขึ้นใดกำหนดหรือไม่ว่า จะคิดร้อยละเท่าไร และประชาชนซึ่งมาเป็นสมาชิกของสหกรณ์จะไ้กู้เงินไปทำทุน เช่นอย่างพวกชาวชานาโคคุร้อยละเท่าไรในอัตราดอกเบี้ย ถ้าหากว่าดอกเบี้ยสูงแล้วความมุ่งหมายที่จะอุทิศทุนประชาชนอย่างที่เคยตั้งสหกรณ์มาแล้วก็ย่อมจะไม่ใคร่สมัครรับ

อีกขอหนึ่งฉันอยากจะเรียนฝากข้อสังเกตไว้ด้วยว่า กฎหมายซึ่งเขียนขึ้นมาในแบบที่จะคงองค์การอย่างใดในรูปบริษัทนั้น อย่างในมาตรา ๘ คือเงินชำระกรรมการให้สะสมขึ้นด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ แห่งกำไรสุทธิ ภายหลังที่ได้คืนเงินไว้แล้วสำหรับรายจ่ายซึ่งนายธนาคารยอมกันไว้จ่ายตามปกติ และสำหรับทำอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควร ในมาตรา ๙ ฉันอยากจะให้เขียนไว้เสียด้วยว่า คณะกรรมการค่าเงินงานของธนาคารนี้ควรจะได้เงินโบนัสไม่เกินเท่าไร และควรจะได้เงินรางวัลไม่เกินเท่าไร และควรจะได้เงินเดือนไม่เกินเท่าไร ถ้าหากว่ารัฐบาลจะกรุณาอย่างนี้ก็ขอคุณมาก ถ้าไม่วางกำหนดคงไป คณะกรรมการก็ไปพิจารณาแบ่งเงินโบนัสหรือเงินรางวัลกันไปตามสมควร เพราะฉะนั้นเมื่อเราอนุมัติให้กฎหมายไปตั้งองค์การเป็นรูปบริษัทแล้ว คณะกรรมการของบริษัทก็ไปพิจารณากัน เงินที่ใจว่าจ่ายนั้นจ่าย จนต่อที่สุดผู้ถือหุ้นไม่ได้รับเงินมันเฉลย อย่างเช่น บริษัทจังหวัดบางจังหวัดเป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการกันเงินไว้จนหมดสิ้น ทำนั้นทำนี้ เอาไปจ่ายเป็นรางวัลรางวัลกันเสียจนผู้ถือหุ้นไม่ใคร่ไรเลย พฤติการณ์เช่นนี้ฉันอยากจะเรียนด้วยความจริงใจว่ามีอยู่มากมายในเมืองไทย เพราะฉะนั้นจึงอยากเรียนว่าถ้าเราเขียนไว้ ในมาตรา ๘ นี้เสียให้เสร็จในขั้นปฏิบัติ รัฐบาลจะเห็นอย่างไร

พล.ร.ท. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตามที่ท่านผู้แทนองค์การปราบปรามการค้ายกข้อกบฏที่มาจากขบวนการ
การที่จะเรียกร่องคอกเบียดนั้นคงปฏิบัติไปตามที่เขากะพำกั้นอยู่ในเวลานี้ คือหมาย
ความว่าสุดแต่ระยะเวลาสั้นหรือยาว ตามที่สหกรณ์ใดจะพำอยู่

ส่วนข้อเสนอของท่านที่เกี่ยวกับโบนัสหรือรางวัลของกรรมการนั้น ฉันทึกว่า
คงไม่อะไรมาก เพราะว่าบางแห่งจะเป็นแห่งที่เกือบไม่มีกำไรเลยนั้น อย่างหนึ่ง
และอีกอย่างทางรัฐบาลก็คว่างหลักเกณฑ์ที่จะให้มีเงินรางวัลแก่กรรมการ หรือ
เจ้าหน้าที่อยู่แล้ว

ประธานสภา ฯ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ขอให้ประชุม
วินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรรับหลักการ ขอให้ไปรค้นกันขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ไว้พิจารณา จะส่งกรมการศึกษานานาชาติหรือวิสามัญ

พล.ร.ท. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐบาลขอเสนอกรมการศึกษานานาชาติ

ประธานสภา ฯ ท่านรัฐมนตรีขอเสนอให้ตั้งกรมการศึกษานานาชาติ
พิจารณาการเรื่องนี้ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ฉันทึกว่าที่ประชุมอนุมัติ
มีจำนวนก่นาย

พล.ร.ท. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย

ประธานสภา ฯ ทางรัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย เมื่อไม่มีผู้ใดมีความ
เห็นเป็นอย่างอื่น ฉันทึกว่าที่ประชุมอนุมัติ ขอเชิญเสนอชื่อ

พล.ร.ท. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย คือ ๑. นาย วิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ ๒. นายพิจารณ
บัณฑิต ๓. นาย ประสพสุข สุขสวัสดิ์ ๔. นายสมัน วีระเชียร

นายพล แสนชะคี (ขอนแก่น) : ขอเสนอเลขาธิการสภา ฯ
มีสมาชิกรับรอง

พ.ศ. ชจร ชจรกลางสนาม (นครสวรรค์) : ขอเสนอนายพัน สุพรรณสาร
มีสมาชิกรับรอง

นายเจลา เคาจานนท์ (ตราด) : ขอเสนอ ร.พ. อุต นิกยสุทธิ์
มีสมาชิกรับรอง

ร.พ. ประจวน มหาจันทร์ (อุตรธานี) : ขอเสนอ ร.อ. เข็ม เอกสิทธิ์
มีสมาชิกรับรอง

ร.พ. อุต นิกยสุทธิ์ (นครราชสีมา) : ขอเสนอนายเจลา เคาจานนท์
มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ : ครบแล้ว ขอให้เลขาธิการอ่านชื่อ

เลขาธิการสภา ฯ : ๑. ม.จ. วิวัฒน์ไชย ไชยพันธ์ ๒. นาย

พิจารณ บัญชาวิธ ๓. ม.จ. ประสพสุข สุขสวัสดิ์ ๔. นายสกลัน วีระเจริญ

๕. นายพัน สุพรรณสาร ๖. นายทองเปลว ชลภูมิ ๗. ร.พ. อุต นิกยสุทธิ์

๘. ร.อ. เข็ม เอกสิทธิ์ ๙. นายเจลา เคาจานนท์

ประธานสภา ฯ : แปลงชื่อที่ภายใน

พล.ร.พ. สินธุ์ กมลนาวัน ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

ขอเสนอ ๑ วัน

ประธานสภา ฯ : รัฐสภาขอเสนอให้แปลงชื่อที่ภายใน ๓ วัน เมื่อไม่มี
ผู้ใดเสนอความเห็นเป็นอย่างอื่น ฉะนั้นถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

ในวาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยง
สัตว์เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๔๖ ของรัฐบาล

๒๐๒

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการสวนควีนและการเลี้ยงสัตว์
เพื่อประโยชน์แห่งควีนเรือน (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๖

หลักการ

เพื่อนกไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสวนควีนและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งควีนเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๖ เสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์.

เหตุผล

ควยปรากฏว่า มีผู้ดำเนินไม่ทำการสวนควีนและการเลี้ยงสัตว์ตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่มากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสวนควีนและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งควีนเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๖ โทนั้นลงโทษให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่สวนรวมยิ่งขึ้นตามกาลสมัย.

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๖

.....
.....
.....
.....

โดยที่สภาพแห่งราชอาณาจักรลงที่ว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๖

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ เจ้านานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเคืองของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาอันใดกำหนดไว้ มีความผิดของกระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท และให้พนักงานเจ้าหน้าที่บังคับเรียกให้เจ้านานนั้นทำพินัยชนไว้ควรวา จะปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาซึ่งของไม่หยกว่าสามเดือน แต่ไม่มากกว่าหกเดือน

ความที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะไต่ถามบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพของงานที่ได้เข้าชำน
นั้นจักทำ

ถ้าเจ้าบ้านนั้นทำอาชีพคหณ มีควมผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท
แต่ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นชาย มีอายุไม่เกินห้าสิบห้าปี และมีร่างกายแข็งแรง
พอที่จะทำงานโยธาได้ แพ้นการลงโทษปรับ ให้ศาลส่งตัวไปยังคณะกรรมการ
จังหวัดแห่งท้องที่ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดนั้นทำงานโยธา ณ ที่ใดที่หนึ่ง มีกำหนด
ตั้งแต่สามสิบวันถึงหกสิบวันตามแต่คณะกรรมการจังหวัดจะเห็นสมควร

ผู้กระทำความผิดที่ต้องทำงานโยธาคามวรรคก่อน ต้องอยู่ในความควบคุม
ของเจ้าพนักงาน

เงินที่ไต่จากค่าปรับตามมาตรานี้ ให้ถือว่าเป็นเงินช่วยบำรุงท้องที่ตาม
ประมวลรัษฎากร"

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้.

.....
.....

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐบาล
ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่ง
ครัวเรือน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ มีหลักการว่า เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน พุทธ
ศักราช ๒๔๘๒ เสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เหตุผลคือ ควบคุมปรากฏว่ามีผู้ฝ่าฝืนไม่ทำการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์
ตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่มากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ
สวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒
ให้มีบทลงโทษที่เพิ่มและเพิ่มเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมยิ่งขึ้นตามกาลสมัย

นายเดียน ศรีสุพรรณดิษฐ์ (สมพร) ร่างพระราชบัญญัติการสวนครัว
และการเลี้ยงสัตว์นี้ มีหลักการที่จะแก้ปัญหาคือว่า ปรากฏว่ามีผู้ฝ่าฝืนการทำ
สวนครัวถึง ๕๐ บาท เหตุผลเท่าที่รัฐบาลแถลงนั้นก็ปรากฏว่ามีผู้ฝ่าฝืนการทำ
สวนครัว จึงจำเป็นต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ความจริงเรื่องนี้เท่าที่
ใคร่สอบสวนทั่ว ๆ ไป เพราะมีความสนใจในเรื่องนี้อยู่มาก ตั้งแต่พระราชบัญญัติ
การสวนครัว ฯ พ.ศ. ๒๔๘๒ ออกมาแล้ว ในชั้นนี้ก็มีการประกวดชิงรางวัล
ทานนายกรัฐมนตรี ในครั้งกระนั้นดูว่าฝ่ายบริหารเข้มงวดกวาดขัน ทำกันเป็นอัน
เป็นอัน จนถึงได้ชิงรางวัลทานนายกรัฐมนตรีกันแล้ว ตั้งแต่นั้นมาก็เสื่อมโทรม
กันไปจนเกือบจะเวียนไควว่าพระราชบัญญัติการสวนครัว ฯ นั้นเป็นหมันเสียแล้ว
ดังนี้ไม่ใช่เป็นเพราะเหตุที่ราษฎรฝ่าฝืน เป็นเหตุควยว่าตัวพระราชกำหนดกฎหมาย
มีอยู่ แต่ราษฎรที่จะต้องปฏิบัติตามที่ทางนั้นคงอาศัยฝ่ายบริหารควบคุมดูแล กิจกรรมนั้น ๆ
จึงจะดำเนินไป แต่เหตุผลที่เวียนมานี้ที่ใคร่กล่าวว่สวนครัวเป็นหมันโดยฝ่ายบริหาร
ไม่ปฏิบัติตามควบคุมการให้เป็นไปนั้น คงมีหลักฐานยืนยันที่แจ่มชัดอยู่ทางสำนักนายกรัฐมนตรี
แล้ว ทั้งนี้ขออาราธนาถึงให้ข้าราชการฝ่ายบริหาร กวดขันเรื่องการทำสวนครัว
ขึ้นอีก คงจะมีฝ่ายบริหารร้องมาว่าราษฎรฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม จึงได้เกิดก
กฎหมายให้วางโทษมากขึ้น ทั้งนี้ดูตามเรื่องนี้มีอยู่ว่า การสวนครัวที่ไม่เป็นไป

ตามพระราชบัญญัตินั้น เป็นเหตุเพราะราษฎรฝ่าฝืนหรือ หรือเป็นเหตุที่ฝ่ายบริหาร
 ไม่ได้ดูแลความคุมทั่วไป บัญชีสองประการนี้ขอเรียกว่า ราษฎรในประเทศไทย
 นั้นเป็นผู้ที่เคารพกฎหมาย และเป็นผู้ที่กลัวเกรงอำนาจของราชการ ถ้าฝ่าย
 ข้าราชการกระทำอย่างเป็นลำเป็นสันแล้ว ก็กิจการอันนี้ก็น่าจะดำเนินรวดเร็วมา
 ช้านานสมกับความหวังของรัฐบาลที่คิดเห็นการปฏิรูปในเรื่องออกพระราชบัญญัติการ
 สวนครัวและการเลี้ยงสัตว์แล้ว ขอยืนยันว่าเหตุที่การสวนครัวมีได้เป็นไป ทั้งนี้
 ทั้งนี้หาใช่เป็นเพราะความฝ่าฝืนของราษฎรไม่ น่าจะเป็นด้วยฝ่ายบริหารละเลย
 ไม่ได้ควบคุมดูแลมากยิ่งกว่าสิ่งอื่น ที่นี้การที่จะโทษหานายอำเภอหรือข้าหลวง ๆ
 นั้นก็ไม่อยากจะทำโทษ เพราะว่าเขาไม่ได้มีเจตนาหมายจะทำความผิดอะไร
 เกี่ยวนี้เป็นการควนและเร่งรัดจนแทบจะท่าไม่ทัน เพราะฉะนั้นก็ยอมจำเป็นอยู่
 เองว่าการสวนครัวนี้ยอมจะเฉื่อยช้าไป แต่เวลานี้ประกอบกับมีปลัดอำเภอประจำ
 ตำบลขึ้น ปลัดอำเภอประจำตำบลนี้ก็มีไปทั่วทุกตำบลแล้ว จึงน่าจะกวัดกันปลัด
 อำเภอประจำตำบลให้กวัดกันเรื่องการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ ให้สมประสงค์
 ของพระราชบัญญัติการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์เสียก่อน ถ้าเมื่อปรากฏว่าฝ่าฝืน
 จริง ๆ แล้วจึงค่อยออกกฎหมายวางโทษชนิดนี้เป็นขั้นที่สองลงไป ถ้าทำไปอย่างนี้
 จะไม่เป็นเรื่องกระทบกระเทือนจิตใจของประชาชน ญาติ ๆ ก็หาว่าราษฎรฝ่าฝืน
 ออกกฎหมายเพิ่มโทษขั้นที่สองปรับถึง ๕๐ บาท นี้ดูเป็นการหนักมือ และประคอบ
 กับเวลานี้สถานการณ์ทั่ว ๆ ไป ความเดือดร้อนของประชาชน ชาวขาดหนากแพง
 ต้องออกทุกข์ และเศรษฐกิจทุกอย่างรุกราน แม้จะกินก็ไม่ทั่วห้อง ที่จะขึ้นมาเรียก
 สิบบาทคาคาพันนั้นขอใคร่โปรดพิจารณาว่าเป็นการสมควรแล้วหรือ

พระราชบัญญัติการสวนครัว ๆ นี้ที่ไม่สมประสงค์ของรัฐบาลนั้นมีเหตุหนึ่งที่จะ
 ชี้ได้จริง จนถึงรัฐบาลได้ออกประกาศ ส.ก.ค. ขึ้น นี้ก็เป็นจุดประสงค์ของรัฐบาล
 จะให้ดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติการสวนครัว ๆ อันที่จริงมาคิดก็น่าอยู่ในใจว่า
 เรามีกฎหมายอยู่แล้ว เหตุใดจนต้องจึงมาประกาศให้วางไว้เช่นนี้ ก็นี้กฎหมาย
 ว่างกฎหมายของเราไม่ศักดิ์สิทธิ์ กฎหมายของเราศักดิ์สิทธิ์นี้มีอยู่ครั้งหนึ่ง ขอประ

หานออกชื่อ คือ พระยารัษฎานุประดิษฐ์ เพราะมีมาออกเกิด ออกชื่อบังคับว่า ราษฎร
 ทุกคนต้องมี ๕ แขน มีกลอย มีอะไรต่าง ๆ ปรากฏว่าขอมบังคับของพระยารัษฎา
 นุประดิษฐ์ ที่ออกนั้นได้มีผลคือเงินราษฎรขวัญเสียอยู่กับนี้ เว้นไว้แต่ว่าถ้ามีไม่ทำ
 นายอำเภอไม่ทำ ก็เรียกมาว่ากล่าว เอาตัวกลองตีหัวเท่านั้น นายสมเด็จกรม
 เจ้าฟ้าไค้โดยไม่มีโทษปรับ ก็กฎหมายสวนครัวของเรามีโทษปรับ ๑๒ บาทเช่นนี้
 ยังไม่สมประสงค์ ทั้งยังต้องออกประกาศประกาศให้ราษฎรเป็นหมิ่นเป็นแสนเช่นนี้
 ยังไม่สมประสงค์อีกหรือจึงออกพระราชบัญญัติเพิ่มโทษขึ้นมาอีกเช่นนี้ หวังว่าสภา
 นี้คิดคิดในเหตุผลให้รอบคอบ และท้ายที่สุดขอวิงวอนรัฐบาลว่า ขอออกไฟปลัด
 อำเภอประจำตำบลจัดการเรื่องนี้เสียก่อน ถ้าไม่เป็นผลสมประสงค์แล้วจึงค่อยออก
 กฎหมายชนิดนี้

ตามที่รัฐบาลแถลงว่าราษฎรฝ่ายนั้น ใครอยากทราบว่าเวลานี้มีสถิติทาง
 กระทรวงมหาดไทยแล้วหรือยังว่าจังหวัดไหนปรับกันก็ร้าย ทว่าราชอาณาจักรก็มีร้าย
 เพื่อแสดงความจริงใจว่าราษฎรซัดสินหรือเป็นความเดือดร้อนของเจ้าพนักงาน เหตุ
 ผลที่เรียนมานี้ในทางจะหวังในทางแพ้นะหามิไค้เลย เป็นความเจตนาที่ต่อชาติ
 เป็นยิ่งใหญ และเป็นความเจตนาที่จะให้พระราชบัญญัติการสวนครัว ๆ ไค้โดยยิ่ง
 ใหญ่ สมความประสงค์ของรัฐบาลอยู่เห็นการขโมยมาชานานแล้ว และพยานหลักฐาน
 ที่ชี้ให้เห็นว่าพระราชบัญญัติการสวนครัวนี้เป็นหมิ่นมาชานานแล้ว ขออ้างหลักฐาน
 ที่ปรากฏที่สำนักนายกรัฐมนตรีตั้งปรากฏเรื่องนี้อยู่แล้ว ฉะนั้นหวังว่ารัฐบาลคงจะ
 ดอนดีหรือไฟปลัดอำเภอประจำตำบลออกดูเสียก่อน เพราะฉะนั้นขออวย
 ให้รัฐบาลทำดูเสียก่อน ถ้าไม่สมประสงค์แล้วจึงค่อยออกกฎหมายชนิดนี้ ราษฎร
 ทั้งประเทศไทยจะไม่กระทบกระเทือนจิตใจ และมีจิตใจในความกรุณาของ
 รัฐบาลอย่างยิ่ง

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ก่อนที่
 รัฐบาลจะไค้เสนอพระราชบัญญัติขึ้นมาใหม่นั้น ก็ไค้พิจารณาโดยองแพแล้ว คือ
 ราษฎรเวลานี้ในเรื่องการสวนครัวนั้นปฏิบัติกันไม่ไค้ผล ~~ซึ่ง~~ซึ่งหมายความว่า
 เจตนาที่ของรัฐบาลหรือเฉพาะอย่างยิ่งของกระทรวงมหาดไทยไม่ไค้ดูแลหรือความ

คือ ความจริงใดที่กระทำกันทุกวิถีทาง ขึ้นง และนำ และปรับคืน แต่เมื่อทางฝ่าย
 รัฐบาลพาไปไม่พียง ทางฝ่ายราษฎรก็ไม่ค่อยจะปฏิบัติและเชื่อฟังกัน ทั้งนั้นเอง
 ก็ไม่เคยไปตรวจความท้องที่และโคเห็นว่า เป็นอยู่ทั่วไป โคยอมตามเจ้าหน้าที่ขึ้นง
 ว่า โคเลยควบคุมและนำพาแล้ว บางทีก็ไม่ค่อยจะกลัวเกรงนัก ทั้งนี้ถ้าหากว่า
 จะโคเพิ่มโทษขึ้นเสียบ้างบางทีจะโคตอขึ้น นอกจากนั้นเราจำเป็นต้องได้
 ประชาชนของเราได้มีที่ดินที่อยู่ และมีการพำนาหากันดีกว่า เวลานี้เราจะเห็นว่า
 ถ้าหากว่าทุกบ้านพักกันเป็นจำเป็นสิ้นแล้ว หรืออย่างน้อยก็บริเวณหนึ่งส่วนแล้ว
 หรือเลี้ยงสัตว์แล้ว อาจจะเป็นประโยชน์แก่ครัวเรือนนั่นเอง

ความที่พยานผู้แทนโคขึ้นงแล้วว่า อย่างเช่นพระยาวิบูลย์ ๗ ท่านโคปกครอง
 ในสมัยนั้นอย่างนั้น แต่โคจะไปทำอย่างนั้นโค ไม่ต้องการเอาของสัตว์พวก โคเพียง
 แค่นั้นกว่าให้ขี้ขี้มันนิกโคเดียวก็วิ่งมาขี้ขี้มันแล้ว ว่าเจ้าหน้าที่โคกระทำไป
 เหมาะสม ซึ่งคล้าย ๆ จะไปทำให้เกิดศรวาย ความจริงรัฐบาลคิดหวังดีแลพและ
 คำนวณนาน เพราะฉะนั้นถ้าเขาเห็นนั้นเขาแล้วก็จะดีก็ถูกหมาย และให้เจ้าหน้าที่
 อาจจะคงเป็นจำเลย อันเป็นคนละสมัยจะหาเขานั้นโค เมื่อจะหาโคโคของ
 มีพระราชมัญญัติ ถ้าหากว่าพระราชมัญญัติแล้วโคโคถูกหมาย เพราะฉะนั้นในเรื่อง
 นี้ รัฐบาลหวังอย่างนี้จะให้ราษฎรของเราพำนาหากันในสิ่งที่มีประโยชน์ และ
 เลี้ยงสัตว์ของโคโคออกไป แต่หากคงมีการบังคับกันอยู่ ถึงทุกวันนี้ถ้าหากว่า
 ปฏิบัติไปโดยตรง ไม่มีการบังคับกันหรือไม่มีการแจ้งเหตุขอหรือเจอบนโคการ
 บังคับด้วยแล้ว เราอาจไม่สำเร็จอะไรเลย หรือจะโคโคขี้ขี้มัน ฯลฯ โคโค
 ง่าย ๆ เช่นถนนในพระนครเป็นถนน ถ้าเราไม่จัดการกันจริง ๆ จัง ๆ ไม่จัด
 เจ้าหน้าที่ตรวจตรา ไม่จับกุม ส่งโทษปรับแล้ว บ้านนั้นจะเห็นว่าเดินไปคอยเค
 กระทบและสิ่งใดโคโคทั้งนั้น เพราะอะไร เพราะเราโคโคทำกรอย่างแฉะกรโค
 และเหมืองจก บ้านเมืองก็ปรากฏว่าสะอาดเรียบร้อยขึ้น เพราะฉะนั้นจะต้องมี
 อำนาจของโหมโหมเพียงด้วย และรัฐบาลพิจารณาเห็นว่าพระราชมัญญัตินั้น
 คอยปรับเพียง ๑๒ บาทเป็นอย่างมาก และนั้นก็โคโคเตรียมหลักฐานสถิติมา
 เพราะโคโคพยานว่าพยานจะถาม แต่เท่าที่เป็นมานั้นเห็นว่าโคโคที่โคโคออกพระราช

มีผู้ดีไปแล้วรู้สึกว่าการสำเร็จมีน้อย และเวลานี้ยังเป็นความจำเป็นของเรามาก
ขึ้น รัฐบาลจำเป็นจะต้องเข้มงวดในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น เพราะไม่ได้เพื่อประ
โยชน์ของรัฐบาลอย่างเดียว แต่เพื่อประโยชน์สุขของราษฎรด้วย เพื่อไม่ต้อง
เคียดกรอนในการครองชีพ เพราะฉะนั้นจึงใคร่เสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมา

นายปรีทั้น แกกปลั่ง (สุรินทร์) ในการที่รัฐบาลเสนอร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาในรูปที่เพิ่มโทษนั้น ฉันไม่เห็นชอบด้วย เพราะความที่เห็นมาแล้ว
นั้น ที่ราษฎรพากันกระษัตริย์ผู้ดีฉบับนั้น ทหาโชติโคจรเจตนาจะฝ่าฝืนอย่างไรไม่
เท่าที่สว่างมาแล้วนั้นมีปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดสุรินทร์
ราษฎรมีความผิด ถูกปรับไปเพราะผิดพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยเหตุ หลายนประการ
ประการแรกเจ้าหน้าที่กำหนดโทษไปถูกแล้วราษฎรก็ทำตามมิได้ยึดขึ้น แล้วใน
ท้องถิ่นนั้นปลูกพืชโคเฉพาะฤดูกาลเท่านั้น ถูกโคให้ปลูกโคก็ปลูกไป ครั้นพ้นฤดูกาล
ไปแล้ว พืชก็โรยลง ในขณะที่พืชโรยลงนั้นเจ้าหน้าที่ไปตรวจไม่พบพืช ที่บังคับให้
ปลูกก็ทหาชกขึ้น เอาตัวมาทำโทษปรับ

ประการที่สอง สักว่าบางชนิดที่เจ้าหน้าที่กำหนดโทษเลี้ยง เช่นไก่เป็นต้นราษฎร
ก็ไม่ได้ยึดขึ้นอย่างไร ไปทหาโกมาเลี้ยงตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ แต่โรคระบาด
เกิดขึ้นมีต่อหลาย ๆ ครั้ง เมื่อไก่มีตายหมดไปแล้ว เข็ญใจเจ้าหน้าที่ไปตรวจไม่
เห็นมีไก่ก็เอาตัวราษฎรผู้ขึ้นมาทำโทษ

ประการที่สาม ต่อมาเจ้าหน้าที่กำหนดพืชชนิดที่ราษฎรหาพันธุ์ไม่ได้ เพราะ
ความมานานอกนั้นไม่มีพันธุ์พืชขาย มีเฉพาะในเมืองบางตำบล หรือหมู่บ้านระยะทาง
ไกล ราษฎรไม่มีเงินทองมาซื้อพันธุ์ในเมือง ทหาโคบ้าง ทหาไม้โคบ้าง เจ้าหน้าที่
ที่กำหนดโทษปลูกก็ยึด เวลาไปตรวจก็ตรวจไม่พบทุกชนิด เมื่อไม่พบพืชชนิดที่
กำหนดโทษปลูกก็ทหาชกขึ้น ทหาโคค้ำนั่งถึงว่าราษฎรหาพันธุ์ไม่ได้มันไม่ ก็เอาตัว
มาทำโทษ

ประการที่สี่ ต่อมาในท้องถิ่นบางท้องถิ่นที่คนนำปลูกโคเฉพาะฤดูฝน พืชบาง
ชนิด เช่น พริก มะเขือ พักคาง ๆ และพืชบางชนิด เช่นผักกาดก็ปลูกได้ในฤดู

หนาว ในฤดูแสงตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ไปแล้วไม่มีน้ำจะรดพืชผัก ก็ควรจะหาเครื่องมือรดน้ำ
อย่างหนึ่งซุกไป ๖ - ๘ เมตร ก็ยังไม่พอน้ำ แต่เจ้าหน้าที่ก็ตรวจทุกเวลาที่ต้อง
ฉาดรดน้ำ เมื่อไม่มีน้ำจะรดผัก ราษฎรก็ทำการปลูกผักไม่ได้เป็นธรรมดา เจ้าหน้าที่
ที่ถือเอาตัวราษฎรมาทำโทษ

เมื่อความผิดของราษฎร เกิดขึ้นด้วยวิธีเช่นนี้ ในกรณีที่เราจะแก้กฎหมาย
เพิ่มโทษราษฎรผู้มีได้เจตนาฆ่าคนตายนั้นหาควรไม่ และอีกประการหนึ่งโทษที่
เพิ่มใหม่นี้ นอกจากจะปรับเป็นเงินมากขึ้นแล้ว เอาตัวไปทำงานโยธาด้วย ฉะนั้น
สงสัยว่าเมื่อเอาตัวของเขาไปทำงานโยธาแล้ว สักวาพณะของเขาใครจะเลี้ยง
ลูกเมียของเขาใครจะหาเลี้ยง และเอาไปทำงานโยธาเอาไปทิ้งจังหวัด แล้วไม่
ทราบว่าจะทิ้งจะส่งไปทำงานที่ไหนอีก แล้วเวลากลางคืนกลางคืนหวั่นหวั่น
สักวาพณะของเขาใครจะดูแลรักษา เรื่องเช่นนี้คงจะเพิ่มความเดือดร้อนให้แก่
ราษฎรเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นขอให้สภา ฯ นี้คำนึงถึงความเดือดร้อนของราษฎร
ภายหลังที่ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปแล้วด้วย

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ความที่
ท่านสมาชิกมีข้อสงสัยถึงในเรื่องพืชผักต่าง ๆ เหล่านี้ว่าจำเป็นจะต้องมีทุกอย่าง
นั้น บางทีท่านจะเข้าใจผิดไป คือเราอาจจะให้พืชผักอะไรก็ได้เป็นส่วนครัว ไม่
จำเป็นจะต้องมีทุกอย่างหรือทุกชนิด เป็นไปไม่ได้ที่จะต้องมีพืชทุกชนิดสำหรับ
ส่วนครัว

ในข้อที่ ๒ ที่ท่านว่า เกี่ยวกับแหล่งไม่มีน้ำ นั้นเป็นข้อที่เจ้าหน้าที่ จะคง
พิจารณาอีกเช่นเดียวกัน ถ้าคำขอลิขิตไม่สามารถจะทำได้แล้ว เพราะน้ำ
รดผักหรือพืชนั้นไม่มี เจ้าหน้าที่ก็ต้องพิจารณาว่าควรจะต้องมีประการใด แต่ข้อที่
ท่านแจ้งเห็นว่าเพียงส่วนครัวปลูกผัก หอม กระเทียม มะเขือ แตงกวา หรือ
กล้วย เช่นนี้ ถ้าหากว่าเราไม่มีพื้นที่จะปลูกก็ไม่จำเป็นจะต้องปลูกมาก แต่รัฐบาล
ขอให้ท่านนั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว นอกจากนั้นท่านจะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ไป
ตรวจตรา ดูแลนั้นก็เป็นข้อแย้งกับท่านสมาชิกคนก่อนที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่อาจจะ
ไปตรวจตราไม่เรียบร้อย ผลจึงบกพร่องไป ผลของส่วนครัวจึงไม่ปรากฏขึ้น แต่ก็

ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้ไปตรวจตราอยู่เสมอ ๆ แต่บางทีเขาก็คิดว่าจะไม่ทำก็ได้
หรือบางทีเจ้าหน้าที่มีความกรุณาอ่อนน้อมไปบ้าง จึงเป็นเหตุทำให้ผู้ขึ้นไม่เกรงกลัว
จึงไม่ทำ ที่ทำนั้นไม่ได้นัยความว่าทำเป็นพิธีใหญ่โต เป็นสินค้าไปขายอะไร
เช่นนั้น นั่นเป็นอีกพวกหนึ่ง แต่โดยเฉพาะในบ้านหรือในที่ใกล้เคียงเท่านั้น ไม่ใช่
หมายความถึงจะไปไม่ไปในคงไปทำไร นั่นก็เกี่ยวกับการอาชีพอีกอย่างหนึ่ง ไม่
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสวนครัวนี้ บางทีท่านสมาชิกจะเข้าใจผิดไป

นอกจากนี้ การเพิ่มโทษนั้นความจริงไม่ใช่เป็นเรื่องมากมายอะไร และเรา
จะคงพิจารณาถึงหลายครั้งหลายตอน จึงจะเอาไปทำงานโยธา ในการทำงาน
โยธานั้น ท่านสมาชิกอาจจะต้องฟังถูกฟังผิดไป ก็เมื่อเขากลัวจะคงทำงานโยธา
แล้ว เขาก็ต้องรับทำสวนครัวเสีย ถ้าหากว่าเขาไม่กลัวก็เสีย ถูกเมียจะได้อะไร
ต้องพลัดพรากจากกัน และการที่จะไปทำงานโยธานั้นก็เป็นหน้าที่ทางฝ่ายจังหวัด
ที่จะต้องควบคุมดูแล หรือการที่จะไปขายในคาก็อยู่เช่นนั้นก็ต้องให้ฝ่ายประโชชน
คอยแทน เช่นทางด้านพบนทางหรือทำคั้นน้ำคาน่า ฟังนี้ เพื่อประโชชนแก่ราษฎรนั่นเอง
เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะวิพากษ์อะไร เพื่อผลในความเจริญของบ้านเมืองและของราษฎร
นั่นเอง

นายสว่าง สนิพพันธ์ (สุพรรณบุรี) : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ฉันไม่เห็น
ฟ้องด้วย เพราะความจริงพระราชบัญญัติในเรื่องบังคับให้ราษฎร ทำสวนครัวและ
เลี้ยงสัตว์ เท่าที่เราไปอยู่ ณ ที่นั้นนั้นก็ยังเป็นการไร้ประโยชน์ ฉะนั้นขอสมมติสมมุติ
คำอภิปรายของท่านผู้แทนชุมชนว่า ทางฝ่ายรัฐบาลเองก็ยังไม่มีความคิดว่าได้
ปรับปรุงหรือห้องของรังโรคคางคกเป็นจำนวนมากเท่าใดแน่ แม้วานที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยเองก็บอกว่า ยังไม่มีสถิติ ก็เหตุไฉนจะมาออกกฎหมายบังคับ
ราษฎรอีก ความจริงพระราชบัญญัติสวนครัวและเลี้ยงสัตว์นี้ เท่าที่ฉันสังเกตเห็น
โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ราษฎรยินดีเต็มใจทำ ฟังนี้เพราะเขาเห็นผลของเขาอยู่แจ่ม
ชัดแล้ว คือทำสวนครัวก็ได้กินผัก เลี้ยงสัตว์ก็ได้สัตว์เป็นอาหารหรือขายได้ ราษฎร
ไม่คิดอันตรายอะไรเลยแน่นอน แต่เหตุใดการสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ในบริเวณชุมชน

สมความประสงค์ของรัฐบาล ทั้งนี้เป็นความผิดของรัฐบาลเอง ที่ว่าเป็นความผิด
 ของรัฐบาลนั้น เพราะเหตุใด เช่นบอกให้ราษฎรเลี้ยงเปิดเลี้ยงโลกใหม่ แต่
 ภายหลังสุดถึงปีก็มีโรคระบาดมาสองคราวสามคราว ตายไปหมด รัฐบาลเองก็ไม่มี
 แพทย์อะไรที่จะรักษาให้สัตว์เหล่านั้นยืนยงคงอยู่ได้ เกิดมาอีกตายไป ยิ่งกว่านั้น
 มันก็กินเลี้ยงหมู ลูกหมูก็ไม่กิน จะให้ไปซื้อตัวละ ๑๕ บาท ๑๔ บาท อย่างน้อย ๆ
 ก็ตัวละ ๑๐ บาท ๑๒ บาท นอกจากนั้นอาหารของหมูก็ไม่จะกินราไม่กินกิน ทาง
 รัฐบาลส่งไป นานเข้าเอกก็ไปเลี้ยงหมูที่อื่นเสียหมด อย่างนี้เป็นต้น แลอีกขอควา
 ราษฎรไม่เลี้ยงหมู ไม่เลี้ยงสัตว์ ไม่ทำสวนครัว เพราะฉะนั้นในคานของรัฐบาล
 ขอลดไปประท้วงประณามให้พร้อมกัน มีรำไห่ มีปลาข้าวโท มีลูกหมูให้ เมื่อมี
 พร้อมแล้วออกกฎหมายมา ถ้าไม่ทำแล้วประหารชีวิตเลย อย่าเอาไว้อย่าง
 นั้น ยิ่งกว่านั้นขอลดไปประท้วงของคานเสียก่อนเถิดว่า โดยุดโคไทน์ บัดนี้
 หมูน้อย อย่าพูดถึงราษฎรเลยแก่คองทำอยู่เอง แต่ราชการของรัฐบาลซึ่งกิน
 เงินเดือนอยู่ก็บ่งกินนั้นทำไปโคตโคไทน์ ส่วนในคานราษฎรมันคางเจ้าหน้า
 ราชการเขาว่าเสียก็กินจักษุมา ขอลดไปประท้วงว่าราชการนั้นใครทำก็เอา
 แลตัวมัน และวิธีการลงโทษในบางคำขบ เบนอย่างพี่ชานผู้แทนสุรินทร์กล่าว
 ขางคำขบเจ้าหน้าที่ไม่ได้ถึงเลยก็มี อย่างในจังหวัดสุพรรณบุรีของฉฉ เบนคำขบ
 ของศพระ คำขบห้วยเขมร คำขบคานขาง โฉปั้ง มีข้าราชการไปเลี้ยงราษฎร
 ไปเพียงวันเดียวไม่กล้าค้างคืน แลไปในระหว่างเดือน ๕ ซึ่งฝนก็ไม่ค่อย จะไม่เห็น
 ผิดเห็นสวนครัวที่โท ขอเหล่านี้เป็นการยากเหมือนกัน เพราะฉะนั้นขอให้รัฐบาล
 โคไปประท้วงประท้วงทางคานรัฐบาลให้เสียก่อน เมื่อรัฐบาลประท้วงทางคานรัฐบาล
 คินแล้ว ราษฎรยังตั้งขึ้นอีกก็สมควรแล้วที่จะออกกฎหมายเพิ่มโทษขึ้น ฉฉอันคิดสมมุ
 แต่เมื่อรัฐบาลทำเช่นนั้นยังไม่ได ฉฉเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะออกกฎหมายยังคัม จน
 เกินไป ยิ่งกว่านั้นคานที่รับไม่เกิน ๑๒ บาท ก็คืออยู่แล้ว หากว่าจะปรับมากกว่านี้
 มันก็ยาก และจะทำความเดือดร้อนให้ราษฎรตั้งกล่าวแล้ว

พี่น้องข้าพเจ้ามีความเห็นว่าบังคับให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ทำสวนครัว พี่ฉฉเลี้ยงหมู
 มาก ๆ ทำสวนครัวมาก ๆ ใครจะเป็นคนไปซื้อหมู เขาเลี้ยงไว้มาก ๆ จะทำ

ถ้าวาย นานไปก็หายไปเอง ผิดส่วนควักก็เข้าไปไม่มีใครรับผิดชอบ เจ้าที่ ภาริฐยา
 จะตั้งวางไว้ชื่อ ตั้งเจ้าหน้าทีไว้ชื่อ มีโรงเลี้ยงหมูโคขนาดแล้วเอามาขาย
 รัฐบาล รัฐบาลรับซื้อ เช่นนั้นก็คว่าราษฎรคงขึ้นคิดเลี้ยงกันมาก แต่เดี๋ยวนี้เมื่อ
 เลี้ยงไว้โคขนาดแล้ว คนที่ไม่ซื้อแม้แต่แจกไปชื่อ คนค้างคว่าไปชื่อเขาก็ถดถาว
 เข่นราคาควรจะได้ ๑๐ บาท โทเพียง ๑๔ - ๑๖ บาท เมื่อราคาไม่ออก
 ตามมีคนไปซื้อคืนแรกโตตามละ ๒๐ บาท ไม่ขายรอไปอีก คนที่สองคนที่ต่อไป
 ๒๕ บาท ถัดไปหาจะ ๑๔ บาท เช่นนี้ แล้วจะหาอย่างไร ถึงต้องเลี้ยงรอไป
 ไรจะขาดมาพอคิดก็ไม่ได้นั่น ยิ่งถ้าวานราษฎรเองก็คงออกทุกปี คงเห็นว่เกิน
 ผ่านพาคินจนตัวเขาจะไม่มีการขึ้นเงินอยู่แล้ว ยิ่งรัฐบาลขึ้นบังคับขึ้นเงินขึ้น
 แล้ว ราษฎรก็คงหมดเงินตัวเขาไม่มีสมา ไร่จะเอาข้าไปใช้ก็สิ้น ไร่รัฐบาล
 โคไปโรงรับปรุงในคานรัฐบาลให้ที่เลี้ยงก่อน เมื่อพาคินแล้วมันก็ขึ้นขึ้นขึ้นไม่
 คัดค้านเลย เพราะฉะนั้นในขณะที่จึงใคร่ขอทรงให้รัฐบาลไปตระเวนขึ้นขึ้นซึ่งพระ
 มัญญ์ที่ไว้ชื่อกล่าวก่อน

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เจ้าที่
 พังชานศูนย์สหกรณ์โลกอาหรับ ความจริงรู้สึกสงสารพานในการพัฒนาโคของ
 ลุยกมากมายเหมือนกัน นอกจากนั้นพานโคกสาวถึงเรื่องรัฐบาลยังเตรียมไม่พร้อม
 หรือมีข้อบกพร่องต่าง ๆ ในเรื่องนี้นายพิพานคงจะเข้าใจอีกไม่บาง หรือบางที
 พานอาจจะพูดให้ประหลาดเห็นว่าอะไรทุกอย่างแล้วไปหมด ความจริงถ้าหากว่า
 ราษฎรไม่ช่วยตัวเองบ้างตามสมควรแล้ว จะให้รัฐบาลช่วยไปทุกสิ่งทุกอย่างก็
 เป็นการเหลือมืออยู่เหมือนกัน คือรัฐบาลจะคงบังคับคุณแล้วช่วยเหลืออะไรทุกอย่าง
 ก็เป็นการเหลือมืออยู่ ทั้งนี้พานว่าในแง่การเลี้ยงสัตว์นั้น เราไม่คิดหมายความ
 เฉพาะเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว คิดหมายถึงการพาสวนครัวด้วย หรือการเลี้ยงสัตว์
 ก็ไม่คิดหมายความว่าให้พานเป็นอาชีพใหญ่โตสำหรับส่งไปขายในท้องตลาด คือ
 หมายความว่าให้พานในเวลาน อย่างจะเลี้ยงโคตัวหนึ่งสองตัวก็ได้ สำหรับกินใช้
 หรือต้องการจะกินตัวมันก็ได้ นอกจากนี้ในเรื่องนี้ก็พร้อมควรที่จะพอใจในความ
 ครัว พังชานทุกมุ่งหมายเป็นการใหญ่โตไป เพื่อเป็นสินค้าจึงเป็นถาวรในความถาวร

เท็จจริง ซึ่งจะต้องนำมายืนยันทีเดียว ซึ่งท่านรัฐมนตรีแจ้งต่อสภามาว่าไม่มีผู้ใด
 ดำเนินเทคโนโลยี เพียงไหน และจังหวัดใหม่มีดำเนินตัวพระราชบัญญัติก็เริ่มจนมีการลง
 โทษแล้ว นั่นหมายความว่ายังไม่ขอเท็จจริงที่พร้อมมาถึงมือท่านเลย เป็นแค่เพียง
 บอกเจามาเท่านั้นแล้ว ท่านก็คิดว่า เป็นข้อที่จะต้องแก้ไขกฎหมายลงโทษขึ้น ซึ่งนี้
 ไม่ใช่เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขกฎหมายซึ่งเป็นของสำคัญสำหรับประเทศชาติ ท่าน
 ไม่ขอเท็จจริงแสดงว่าในประเทศไทยเรามีใครดำเนินพระราชบัญญัติสวนครัวบ้างก็
 ไม่ทราบจะเสนอกฎหมาย ควรจะยืนยันกฎหมายนี้ก่อนจนกว่าท่านจะรวบรวมหลักฐาน
 มาให้สภาฯ นี้ พิสูจน์ว่าเดี๋ยวนี้มีคนไทยเราเป็นอันมากดำเนินพระราชบัญญัติเภา
 แล้ว นั่นแหละจึงควรที่จะเพิ่มโทษและมีปัญญากฎหมายนี้ เหตุที่ท่านแสดงมาขึ้นขอ
 เท็จจริงไม่มีอะไรเลย เป็นแค่เพียงเหตุผลว่าเพิ่มโทษจากเท่านี้เอง การ
 ลงโทษก็ดีกว่าลงโทษกว่าเท่า และมีการเพิ่มโทษอีก ๕๐ บาท และเอาคนไป
 ลงโทษทำงานโยธา ถ้าบุคคลนั้นมีอายุไม่ถึง ๕๕ ปี เราน่าจะเสียใจมาก ซึ่งนำ
 จะทำไม่ได้ แล้วนอกจากนั้นแล้วจะทำให้พระราชบัญญัติเภาซึ่งสวยงามอยู่แล้ว
 หมดความสวยงามไปมาก สมาชิกขอเท็จจริงที่จะมายืนยันว่าการดำเนินการทำ
 สวนครัวและเลี้ยงสัตว์นี้ไม่เป็นไปดังที่ท่านอภิปรายมาแล้ว ความจริงมีข้อความ
 ของคนสำคัญและรายงานที่นำพึงพอใจของท่านเป็นอย่างยิ่งทุกในวิหุขมอย ๆ เช่น
 สมาชิกชี้ท่านไปกล่าวสวนครัวของราษฎรภาคหนึ่ง ดูเหมือนว่าจะเป็นภาคเหนือ
 ท่านภูมิใจเหลือเกินในการที่พวกนั้นได้ทำทุกอย่างและนำกินผักในครัวของท่านเหลือ
 เกิน นั่นแสดงว่าผู้นำเชื่อถือได้เขียนแสดงรายงานว่าเดี๋ยวนี้ ทำสวนครัวเป็นอัน
 เป็นอันอย่างน่าภูมิใจท่านที่สุด จนเขียนมาให้เราทราบ เช่นนี้แล้ว เป็นการยืนยัน
 ว่าจะมีอะไรที่จะทำให้เราเห็นว่าไม่มีการทำสวนครัวความพระราชบัญญัติเภา นี้เรา
 ควรจะอนุโมทนาปัสมีใจแล้ว แต่เมื่อพระราชบัญญัติใหม่เพิ่มโทษท่านเขียนมา
 งานโดยเฉพาะท่านสมาชิกชี้มาจะเสียใจในรายงานของท่านที่ว่าราษฎร ทำอย่าง
 แท้ซื่อที่สุด ซึ่งนั่นเห็นว่าพระราชบัญญัติน่าจะเป็นไปไม่ได้ นี่เป็นอย่างหนึ่งใน
 ขอเท็จจริง ซึ่งเดี๋ยวนี้เราทำกันมากกว่าเภาแล้ว ฉันขอกล่าวอีกนัยน้อย ซึ่งท่าน
 ผู้แทนราษฎรได้กล่าวมาแล้วว่า กฎหมายที่ว่าไม่มีคนปฏิบัติความนั้น ใครเป็นคนไม่

ทำกัน ฉันทนิยาก็กล่าววาทา โคทำคามพระราชนิพนธ์ก็แท้จริง ๆ แล้ว จะไม่มี
 ใครดำเนินเช่น ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็คงแสดงว่าไม่ทรงทำกัน
 เป็นลำเป็นสันไม้คงทำเป็นอาศัพ ปลูกผัก พริก มะเขือ เล็กน้อยพอเป็นส่วนคว
 ลีพลแล้ว ท่านคิดหรือว่าโคมีการ เคียนพระราชนิพนธ์ เจ้านาที่ซึ่งโดยคณะรัฐมนตรี
 หรือกรมการอำเภอ ปลูกพริก ๒ - ๓ คนเท่านั้น ถ้าไม่ทำแล้วกฎหมายเก่าบอกว่า
 ไม่มีการลงโทษให้ปรับ ศาลไม่ควรลงโทษกฎหมายเก่าเป็นเช่นนั้น ก็อาจโทษแล้ว
 ปรับฉันทนิยาก็ไม่เหมาะ ปลูกพริกต้นหนึ่งไม่โค ปลูกมะเขือต้นหนึ่งไม่โค จนถึงกับให้
 ศาลลงโทษ ฉันทนิยาก็เขียนเช่นนี้ไม่เหมาะ เพราะฉันทนิยาก็ทำให้สำรวจ ให้ทั่ว
 ประเทศว่าโคมีการเคียนไปหรือยังว่าครอบครัวนั้น โคทำแล้วหรือยัง ครอบครัวนั้น
 เคียนหรือหนึ่งแล้วไม่ทำ ครอบครัวนั้นถูกฟ้องศาลลงโทษแล้วก็ไม่ทำตามกฎหมาย -
 เก่าเขียนเช่นนั้น ฉันทนิยาก็ไม่มีอะไรสักข้อที่จะโทษแก่พลงโทษโค นอกจากนิพนธ์
 อยู่ในกรุงเทพ ฯ นี้ว่าจะปรับใจ มีอีก ๒ - ๓ คนก็สวน สวนหนึ่งนั้น หนึ่งสวน
 หนึ่งสวนก็มี เช่นนี้เป็นที่งามใจเหลือเกิน แล้วในศาลขาดอีกบ้างไหม ฉันทนิยาก็
 ใครลงว่าไม่มีผักขาย และมะเขือส่งมาจากเชียงใหม่ หรืออะไรเท่านั้นและน่าจะ
 จะปรับใจแล้ว ท่านยังจะเพิ่มโทษ ลงโทษ ว่าไม่มีโคทำคาม ฉันทนิยาก็กล่าว ๆ นี้
 ยิ่งปรับใจไม่โค จะทำให้รูปร่างพระราชนิพนธ์เสียไป ฉันทนิยาก็ว่าฉันทนิยาคือหนึ่ง
 ซึ่งโคเคยสมันสนุนเพื่อนหลวงมคิพระราชนิพนธ์สวนครัวปี ๒๔๔๒ คนนั้นโคลงนิยาก็
 ฉันทนิยาก็เห็นว่า พระราชนิพนธ์โคไหนจะดีกว่าพระราชนิพนธ์โคไหนจึงโคลงนิยาก็ไป และ
 โคลงนิยาก็เป็นเอกฉันทนิยาก็พระราชนิพนธ์ก็คิดและสวย และเคียนไว้เราทำโดยสมประ
 สงคฤกษ์อย่างแล้ว ฉันทนิยาก็ไรบอกกว่าเราควรเพิ่มโทษ ฟังงานโยชานพคนาปรับนี้
 โขนั้นจะสมแล้ว เพราะไม่โทษมีปรับรูปการ เพราะฉะนั้นไม่ควรถ้ามีการลงคนไป
 ฟังงานเช่นนั้น วิธีการทำโยชานพคนาปรับเป็นสมย์เก่าเหลือเกินเราจะไม่เคียน
 อะไรเกินไปอีกเพื่อให้เห็นยิ่งกว่านั้น ฉันทนิยาก็รูปสวยอยู่แล้ว จะงกตามาก
 เพราะฉะนั้นสภา ฯ นี้ไม่มาจะปรับหลักการและฉันทนิยาก็เห็นแล้วให้กัน พระราชนิพนธ์
 ไป แล้วไปสอนสวนมาก่อนว่า โคมีการดำเนิน ๒ - ๓ พนแล้วไม่กระทำคามแล้ว
 ฉันทนิยาก็จะให้เพิ่มโทษ

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ความที่
 ท่านสมาชิกขอกล่าวทางกระทรวงมหาดไทยนั้นยังไม่ได้อักรู และตามที่ว่าฉันได้
 ชี้แจงว่ายังไม่ได้อักรูและจำนวนผู้ชกขึ้นและลงโทษแล้วในเรื่องนี้ วันนั้นฉันไม่ได้
 เอามาคิดล้มไม่เสีย เพราะฉะนั้นที่ใครจะโทษานฟังแล้วนั้น หวังว่าท่านคงจะ
 เข้าใจดี คือที่ท่านบอกกล่าวท่านผู้หนึ่งได้เขียนเช่นสามัคคีชัย เขียนว่าในภาคเหนือ
 ได้ทำสวนครัวเป็นระเบียบเรียบร้อย บางทีดูเหมือนว่าท่านจะอ่านเคลา ๆ ไม่ใน
 เรื่องนั้น ท่านผู้หนึ่งได้พรรณาว่าในบางนั้นถ้าทำสิ่งนั้นสิ่งนี้แล้ว จะทำประโยชน์
 ส่วนตัวเรา และขอพบปะกันในทางที่จะชักจูงไปประชาชนได้ทำสวนครัว เป็นสวน
 ใหญ่ คือหมายความว่าไม่ทำอย่างเพียบพร้อมแล้ว ถ้าทำอย่างเพียบพร้อมแล้ว
 รัฐบาลก็ไม่จำเป็นจะต้องเสนอพระราชบัญญัติขึ้นมา โดยเฉพาะทางภาคเหนือ
 แล้วยังไม่ได้อักรูสักว่าไม่ได้อักรูเป็นส่วนมาก ดูเหมือนว่าเท่าที่ตามพื้นที่ทางภาค
 ไปสักมากทำการเลี้ยงสัตว์โคคี่ ส่วนประชาชนที่อยู่ในชนบทนั้น ในเรื่องนี้กระทรวง
 มหาดไทยเห็นวามของพระราชบัญญัติที่ปฏิบัติกันยังไม่เป็นที่พอใจ กับความต้อง
 การ ฉะนั้นจึงได้เสนอพระราชบัญญัติขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เห็นว่าจากที่กล่าวโดย
 บัญญัติคามพระราชบัญญัติสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ ก็ควรจะได้เพิ่มโทษขึ้นบ้าง บางที
 ท่านคิดว่าการทำงานโยชานันทานเห็นว่าจะเป็นการลวงสมัยหรือไม่ลวงสมัยนั้น -
 การทำเช่นนั้นแล้วแต่เราจะทำเพียงแค่นั้นกัน ความหมายในการทำงานโยชานัน
 เพื่อประโยชน์ในท้องถิ่นและในท้องถิ่นนั้นเอง มิได้หมายความว่าเราไม่ได้เสียเงิน
 รัฐราชการแล้วก็เอาไปทำงานโยชานัน การทำงานโยชานันนั้นก็มิใช่เป็นล่าเป็น
 สันละไร นอกจากได้มีการขนขะในคลองบ้าง อะไรบ้าง เพราะฉะนั้นรัฐบาล
 จึงได้เลิกการทำงานโยชานันที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ในเรื่องนี้มีผู้ถูกปรับซึ่งไป
 ทำงานโยชานันแล้ว รัฐบาลก็วางเกณฑ์ให้ทำงานให้เป็นที่เรียบร้อย คือหมายความว่า
 สิ่งใดลวงสมัย แล้วทำหรือไม่ควรทำแล้วสิ่งที่ไม่เหมาะนั้นเป็นเหตุการของสมัย -
 หนึ่ง ๆ เท่านั้น

ร.ศ. ถึก รัตนพันธ์ (พิทลุง) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ฉันได้ฟังทั้ง
 เสนอและปรึกษาคานตลอดแล้วรู้สึกว่าจะสองฝ่ายก็มีหลักฐานมาแสดงคอกัน ทาง

ฝ่ายผู้เสนอก็จะทำเพื่อราษฎร แต่หาเหตุขอลาแสดงไม่ตรง แต่อย่างไรก็ตาม
ผู้แทนราษฎรหลายคนได้ขอร้องให้รัฐบาลสั่งรวบไวก่อน ฉะนั้นเวลานี้เราว่า
อะไรก็ตามกันเพราะฉะนั้นฉันเห็นวาทะของให้ รัฐบาลว่าตามที่กันกับผู้แทนราษฎร
สักครั้งหนึ่งเถิด

ประธานสภา ฯ เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอความเห็นเป็นอย่างอื่น ฉันจะขอ
ให้ที่ประชุมวินิจฉัย

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครหรืออยุธยา) คำกล่าวของท่านสมาชิก
ผู้นั้นไม่ใช่เป็นคำกล่าวคัดค้าน และก็สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ยังมีผู้จะคัดค้าน
อีกมากจึงอยากจะขอความกรุณาให้ท่านประธานอนุญาตให้โตค้าน ถึงฉันไม่โตค้าน
ก็ขอโทษคนอื่นโตค้าน เพราะเหตุว่าไม่ใช่คำคัดค้าน

ประธานสภา ฯ เป็นด้วยคำคัดค้าน ใครอยากจะถูกคัดค้านก็สมยอม

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครหรืออยุธยา) พระราชบัญญัตินี้ฉันขอ
สนับสนุน เพราะเหตุว่าผลของในพระราชบัญญัติเกมนั้นไม่ใช่ขัดสมความมุ่งหมาย
กล่าวคือว่า พระราชบัญญัติที่ออกไปแล้วบังคับให้ราษฎรทำสวนครัวนั้น เพราะเหตุ
ว่าถ้าเขาไม่บังคับก็ ผลจึงไม่โต จึงจำเป็นจะต้องออกกฎหมายใหม่เพื่อบังคับหรือ
ลงโทษให้แรงขึ้น จึงขอโทษสภา ฯ นี้รับหลักการ

นายพัน พรหมพิทักษ์ (บุรีรัมย์) ความจริงพระราชบัญญัติเรื่องนี้ได้
รู้จักมานานแล้ว แม้กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีข้อสงสัยสภา ฯ นี้ว่าจะได้วินิจฉัยอยู่ ปัญหา
เรื่องการทำสวนครัวนั้นเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกันหลายแง่หลายคน ฉันขอสนับสนุน
โดยคำของท่านสมาชิกแห่งจังหวัดสุรินทร์ คือว่าการเพาะปลูกยอมอยู่ภายใต้ดินฟ้า
อากาศ เป็นต้นว่า ดิน น้ำ อากาศหลายประการ เพราะฉะนั้นอุปสรรคในเรื่องการ
ทำสวนครัวก็ยอมอยู่ภายใต้ทุกกาล เป็นต้นว่า ร้อน หนาว น้ำ ฟ้า เป็นต้นและอยู่
ภายใต้โรคภัยของพืชและของสัตว์ ดังที่มีสมาชิกหลายท่านรับรองแล้วว่า เมื่อทำ
การเลี้ยงสัตว์แล้ว สัตว์นั้นก็เป็นที่โรคระบาดตายเสียแล้ว ที่นี้ความเป็นไปเช่นนั้น
ผลเสียหายยอมตกอยู่แก่ผู้ประกอบการ แก่ราษฎรผู้หมดทุน และเสียเวลาในการประ
กอบ แล้วมีหน้าข้าเพราะที่รายก็มักจะเป็นคนมีที่ไกล ๆ เจ้าหน้าทีบ้างถูกเพียบที่

เป็นคนเกรงกลัวชาว... แต่การปราบคนเกรงนั้นก็ย่อมจะต้องปราบด้วยกฎหมาย ซึ่งผลสุดท้ายก็ย่อมจะเป็นภัยได้ เพราะฉะนั้นเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่รัฐบาลได้ออกมานั้น ถ้าเราจะมองแต่ในแง่เราประสงค์ประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน ให้มีอาหารการบริโภคนั้น ก็น่าจะถูกใจ แต่มองในแง่เท็จจริงแล้วว่าการกระทำนั้นย่อมมีอุปสรรคนานาประการ และความสำเรจน์นั้นมิได้บางในบางโลกาสที่จะเป็นไปได้รูปใหม่ที่ว่าขึ้นมานั้นก็เป็กรูปที่รุนแรงไม่เหมาะสมในอันที่จะปรับปรุงจิตใจของคนที่เกิดขงให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวยึดมั่นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ตามแนวทางที่เรานักปฏิวัติมา คือฉันหมายความว่าเราไม่อยากจะให้ราษฎรรู้สึกถึงความเคียดแค้นในอันที่เขารู้สึกแต่เพียงว่าเขาเคียดแค้นแต่ฝ่ายเดียว เราอยากจะให้เขาได้มีความรักใคร่กันมากทุกชนชาติด้วยกัน ในเรื่องนี้เพราะฉะนั้นก่อนที่สภาฯ จะอนุมัติให้ออกไปก็ควรจะพิจารณาให้เป็นไปกว้าง ๆ และตามข้อเท็จจริงว่าควรจะเป็นไปได้อย่างไร ความจริงในรูปเดิมนั้นก็เป็กรูปที่คงามเหมาะสมอยู่แล้วและความข้อสังเกตของฉันทักเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นอะไรกันรุนแรงนัก เป็นไปโดยปกติ ถ้าเราจะเอารูปส่วนควบนั้นเป็นหลักในการประกอบกิจการของครอบครัวนั้นก็เป็นไปอีกรูปหนึ่ง ความจริงนั้นความมุ่งหมายเดิมในการออกพระราชบัญญัตินั้น เพื่อให้ราษฎรได้ใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนในการเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นประโยชน์แก่เขาในการที่อยู่ก็กินดี แล้วอีกข้อหนึ่งข้อเท็จจริงในการที่เราจะใช้อำนาจในพระราชบัญญัตินั้นเช็ดกันกับกิจการบริหารของทางรัฐบาลอีกหลายประการ ในข้อเท็จจริง ฉันทขอยืนยันว่านายถูก นิคยสุทธิ ทราบข้อเท็จจริงบางประการที่นำขึ้นและก็เป็นไปได้อีกว่าในเขตชนบท ความคำมลศัวอย่างหรือหมุ่หมายศัวอย่างนั้นก็ได้ยึดเอาอุดมคติความโครงการจัดตั้งหัวคัขึ้นใหม่ในทางสมัยใหม่ คือหมายคามว่ามิให้อยู่ที่ ใหญ่คองของนามัยมีสุขภาพ เมื่อมองในแง่ นั้น การเลี้ยงสัตว์ทำสวนควาก็เป็นการทำหลายนามัยและสุขภาพ เจาหนาที่ถึงกับปรึกษาหาวิธีวางกฎเกณฑ์กันว่าใครมีโค มีกระบืออยู่ในเขตชนบทแล้วก็จะเสียตัวละเท่านั้นเท่านั้น นี้ว่าถึงโครงการชนบทที่ไปขัดกับกฎหมายสาธารณสุขในเขตเทศบาลเกิดขึ้นกันแล้ว มีหมู่ กลั้นของหมุ่ที่มาทำหลายสุขภาพพอนามัยแล้วก็ผิดกฎหมายมันก็ท้องใจขุบ ซึ่งปัญหานี้ถ้าพูดถึงความเป็น

คุยของมนุษย์ก็เป็นสิ่งน่ารังเกียจ ก็มีแม่ที่เรียหรืออะไรเป็นที่สะสมเชื้อโรค
 ต่าง ๆ ที่นั่นตามไว้ในเขตเทศบาลเชื้อโรคมี แต่ในชุมชนชนอย่างในชนบทหรือ
 เขตเทศบาลที่ยังไม่เป็นเทศบาลก็ยังซัดกัน ฟันเขี้ยวเข็นไม่หมายความว่าไม่ควร
 จะมีกฎหมายฉบับนี้ เพราะความ คือก้อนของราษฎรมิเช่นนั้นเป็นความทุกข์ของ
 ราษฎร ถ้าที่เราจะเพิ่มโทษขึ้นเช่นนี้ ความเป็นทวงนาพาประการจะเป็นไปได้
 อย่างไร คราวนี้ฉันก็ทุกข์มาก ขอเพียงจริงก็เห็นว่าฉันไม่อาจจะได้แก่กฎหมาย
 ฉบับนี้ เพราะแก่แล้วก็ไม่ประโยชน์อะไรขึ้น นอกจากจะเสียในทางจิตใจ อำนาจ
 ในคราวนี้จะรักษาสวนครัวให้มันดีชั่วขึ้น อำนาจพระราชมัญญัติเดิมก็ข้อนั้นแล้ว ฟันเขี้ยว
 เข็นเพิ่มขึ้นอีกนัยหนึ่งว่า ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนให้จับไปลงโทษทำงานโยธาเช่นนี้ พลฆาตของ
 โขนทำงานโยธาความรู้สึกนั้นก็เข้าไปในทางที่เรารู้สึกเสียใจ เพราะงานโยธา
 นั้นเป็นงานที่มองในรูปที่ดีของโทษกันแล้วเราก็เลิกไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ ยิ่งโทษอยู่
 คือความรู้สึกว่างานโยธาเป็นงานที่เหลือเกิน จริงอยู่มันอาจจะเหมาะแก่สมัยหนึ่ง
 แต่ความมันยังใหม่คือความรู้สึก แล้วที่นี้เพียงทำผิดเล็กน้อยเพียงไม่สวนครัวเรา
 จะว่าเราไปเป็นนักโทษที่เคียวหรือ แล้วในครั้งนั้นรู้สึกกันว่าผู้ทำงานโยธาคือ
 นักโทษนั่นเอง ลำบากทุกข์ยากมาแล้วยังไปทำงานโยธาในถิ่นที่รัฐบาลจัด และเรา
 ก็เลิกแล้ว ฟันเขี้ยวของใหม่ในการบำรุงชนบท ทำพำนักเหมืองชายก็ทำไม่มอง
 ฝึกโทษในเรื่องจำ เราวางประมวลทัณฑ์พระกรมเสียใหม่วางหลักการลงโทษว่าโทษ
 ชนิดใดควรที่จะออกกฎหมายคุมขังลงโทษให้อายุเราและโทษชนิดใด ควรจะเรียก
 ร้องแรงงาน และไม่ควรจะทำให้ใจถูกพันว่าบุคคลผู้นั้นเป็นนักโทษ เมื่อออกมาแล้วยัง
 เป็นนักโทษอยู่ ถูกเคียวก็ยังเป็นลูกชู้กโทษอยู่ หลานก็เป็นนักโทษอยู่ ทำไมไม่
 เอาโครงการมาใช้เอา นักโทษนั้นมันต้องกำลังให้ทางรัฐบาลเป็นภาวะโทษที่คาบวัน
 และมันต้องประโยชน์ในการช่วยเหลือครอบครัวลูกเมียที่อยู่ข้างหลัง จะเป็นการ
 สมควรกว่า ทำไมไม่วางรูปแบบนี้ ฟันเขี้ยวโครงการบูรณะชนบทของเราที่บูรณะ
 แล้วเหมือนกัน ไม่ควรจะมาวางไว้ในเรื่องสวนครัว ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ใช้
 เวลาว่างทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้ที่มีเมตตากรุณาแล้ว ให้อุทิศที่ดิน ให้
 เป็นพระราชมัญญัติที่นำกล่าวนั้นและรุนแรง ปรับบุคคลเหล่านั้นเป็นนักโทษไปหมด

ในสุดท้ายนั้นขอวิงวอนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐบาล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ว่าพระราชบัญญัตินี้เราควรจะขยับยั้งไว้ก่อน ต่อเพียง เราตั้งใจจะแก้ว่าโทษเพนนี-ก็ได้รับผลตามสมควรอยู่แล้ว คือความผิดของราษฎร ก็กระทบกระเทือนพออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นในขั้นนี้จึงใคร่จะขอวิงวอนให้ขยับยั้งพระราชบัญญัตินี้ไว้ก่อน

พล.ท. มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : บางที พยานสมาชิกจะเข้าใจผิดไปว่าในพระราชบัญญัตินี้เพิ่มโทษมากมายเหลือเกิน ความจริงโทษนั้นถ้าอ่านกับโทษหมอบแล้วจึงเห็นว่าการลงโทษนั้นหลายครั้งหลายคราว - เหลือเกินจนกว่าจะหมด กำหนดในการปรับไม่เกิน ๑๒ บาทแล้วมาเรียกค่าพิงพชน ๓ - ๖ เดือน แล้วกลับไปนั้นจึงต้องมาทำงานโยธา นี่มันบังคับเพียงนั้นแล้วไม่เด็ด หลวม ออกแล้วไม่กระทำก็โทษโทษกันเท่านั้นเอง ไม่โทษโทษกันรุนแรงอย่างที่ท่านสมาชิกเข้าใจ แล้วมันบางทีเขาขอมอชอนขอมกระพำนแล้วก็ไม่ต้องปรับ ๕๐ บาท หรือไปทำงานโยธาเลย นี่ตกกฎหมายมันนี้เพื่อคนที่ผิดจริง ๆ เพราะฉะนั้นไม่ไร้มโนความที่ท่านสมาชิกเข้าใจผิดไปนั้น เพราะฉะนั้นเป็นการเพิ่มเติมขึ้นในระยะที่ ๔ จึงจะลงโทษหนักนี้ เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่เราทำไว้ให้เห็นว่าลงโทษเฉพาะ ผู้ที่ไม่เด็ดหลวมหรือไม่ทำตามคำสั่งเท่านั้นเอง ไม่เป็นโทษที่รุนแรงเลย นี่ท่านสำคัญว่ากฎหมายเดิมมันสวยงามวิจิตรแล้ว แค่นั้นไม่มีผู้ปฏิบัติก็จะสวยงามไม่ได้ อยากรู้ เพราะฉะนั้นกฎหมายมันนี้ก็เฉพาะผู้ผิดเท่านั้นเองเป็นที่สุดจะรับเพิ่มโทษมากขึ้น ถ้าผู้ใดผิดนั้นก็ไม่มีโทษอย่างไรเลย นี่เพื่อลงโทษผู้ผิดที่ไม่มีปฏิบัติ ตามกฎหมายเท่านั้นเอง

ร.ท. อุก นิคยธวัช (นครราชสีมา) : คำที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติสวนควัวและเลี้ยงสัตว์มานี้ เท่าที่ใครฟังผ่านคานและเสนอมาแล้ว ประเด็นก็มีว่าไม่มีข้อเท็จจริงว่าใครผิด ราษฎรไม่ทำหรือเจาหน่าที่ไม่ปฏิบัติกันแน่ แต่ท่านรัฐมนตรีบอกว่าหลักฐานอันนี้อามา เพราะฉะนั้นเพื่อให้เห็นข้อเท็จจริงว่าใครผิด ใครถูกกันแน่ อยากรู้ขอรัฐบาลว่าอยากจะได้เอาสถิติมาแสดงว่ามีจำนวนผู้กระทำผิดพอจะแก้กฎหมายหรือยัง เพราะฉะนั้นเพื่อให้เห็นที่ดูฐานะราษฎร และ

เพื่อให้เหมาะสมของทุกฝ่าย ขอให้ร่างรอกฎหมายฉบับนี้ไว้ในคราวหน้าเพื่อจะได้
วินิจฉัยกฎหมายนี้โดยครบถ้วน

นายเจลา เตอาซานนท์ (ทราศ) : ความจริงรัฐบาลได้เสนอผู้คดีสวน
ครัวเข้ามาสู่สภา สภา ฯ นี้ได้มีการอภิปรายกันจนรู้สึกละใจได้มีการพิจารณาผู้คดีนี้
แล้ว อีกประการหนึ่งสมาชิกประเภทหนึ่งได้พยายามวิงวอนขอให้รัฐบาลยังมีมติหรือ
อนพระราชบัญญัตินี้ไปเสีย เพราะฉะนั้นจึงต้องขออภิปรายผู้คดีนี้ผ่านพระราช
บัญญัตินี้ไปโดยนำเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ผู้ใดเห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ : ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่าควรให้ผ่านพระ
ราชบัญญัตินี้ไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๒ นาย

ประธานสภา ฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๐ นาย

ประธานสภา ฯ : เป็นอันว่าผ่านพระราชบัญญัตินี้ไป ทบทวนระเบียบวาระ

ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๔๕ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประจวบ

พ.ศ. ชม จันทร์ภักย์
 เสกส เจกสมมา
 ผล แสนสระคี
 อรุณกรณี พรหมประกาย
 เจาวรทัศน์ น. ลำพูน
 บุญชวน ฐทวีชัย
 ประจวบ มหาจันทร์

ผู้ตรวจงาน

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์
 ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
 ถิ่น จุฑาทพ
 ชูภร ศรีสุชาติ
 สุรินทร์ อีพลาก
 สุรินทร์ ขวดีกมลฉัตร
 เล็ก จารุณี

ศ. ๖๖๖๖๖ ๖๖๖ ก.พ. ๘๖

ทองเปลว ชลภูมิ
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ป. วิเชียร น. สงขลา
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร